

paa en noget forkert Vej ved disse Ændringsforslag, som jeg beklager, at man har stillet. Nu havde man vakt Forhaabninger ude over hele Landet ved disse Bevillinger paa 5 Mill. Kr. til det ubemidlede Landbrug og paa 5 Mill. Kr. til den mindre Handels og det mindre Haandværks Udøvere, og skal disse Ændringsforslag fra Venstres Side nu føre til Vanskeligheder med Hensyn til Sagens Gennemførelse, synes det mig, at man har vakt Forhaabninger, som, hvis de ikke indfris, vil give Anledning til en dyb Skuffelse, en Skuffelse saa dyb, som disse ubemidlede Landbrugere, handlende og Haandværkere ikke har fortjent. Det er jo udtalt fra saa mange Sider her i Tinget, at man erkender de vanskelige Forhold, under hvilke disse Erhverv lever i disse Krigstider, og jeg er bange for, at hvis man ikke gennemfører Lovforslaget, vil det give Anledning til lidt Mismod hos disse Erhverv, idet man, som Konseilspræsidenten sagde her i Eftermiddags, vil sige, at det er Luftspejlinger, men der kommer ikke noget reelt ud deraf. Det er jo fra det store Landbrugs Side, disse Venstres Fordringer stilles om, at Landboforeningerne ogsaa skal have Ret til at indstille, og at de to Medlemmer i Landsudvalget skal vælges ikke af de samlede Husmandsforeningers Bestyrelse, men af Rigsdagens to Ting. Den ærede Ordfører for Venstre var bange for, at der skulde komme noget ensidigt frem, hvis det var Husmandsforeningerne, der alene fik Ret til at gøre Indstilling til Ministeren. Jeg er bange for, at det paa den anden Maade bliver ensidigt. Man har jo ikke nogen som helst Anelse om, hvem der kan blive udnævnt af Landbrugsministeren. Hvem der vil blive valgt af det andet Ting, kan man omtrent regne sig til, og den Enighed, man kunde gøre Regning paa i Udvalget, naar det bestod af en af Landbrugsministeren udnævnt Formand og 2 af Husmandsforeningernes Bestyrelse valgte, er jeg bange for vil blive forskertset, naar Udvalget skal sammensættes saaledes som foreslaaet af den ærede Ordfører for Venstre. Jeg vilde meget ønske, at Venstre tog disse Ændringsforslag tilbage inden tredie Behandling. Jeg synes, de Løfter, det ærede Medlem fra Æbeltoft gav her i Eftermiddags, berettiger mig til at udtale et saadant Ønske. Det ærede Medlem gav i Virkeligheden Løfter til Husmændene, de mindre Haandværkere og de mindre handlende, Løfter, som jeg noget ængstes for ikke vil kunne indfris, hvis Venstres

Ændringsforslag vedtages i det andet Ting, og Sagen muligvis af den Grund ikke kan føres igennem.

N. Neergaard: Jeg gav i Eftermiddagsmødet Tilsagn paa mit Partis Vegne om at ville underkaste dette Lovforslag en hurtig og velvillig Behandling og om, at vi billigede Lovforslagets Hovedprincipper. Det viser ogsaa de nu af os stillede Ændringsforslag, der aldeles ikke rører ved Hovedprincipperne i Lovforslaget. Naar den ærede sidste Taler (H. P. Hansen [Randers Amts 1ste Valgkreds]) vilde stille Venstre op som særlig Forkæmper for det store Landbrug, maa jeg sige, at dette er ukorrekt, Venstre er ikke Repræsentant for det store Landbrug. Jeg tror, at meget faa af det store Landbrugs Folk særlig slutter sig til Venstre. De allerfleste af dem slutter sig sikkert til de konservative Grupper. Venstre har sit Vælgerkorps paa Landet blandt de mindre og mindste Landbrugere og ikke blandt det store Landbrug. Akkurat paa samme Maade forholder det sig med det at stille Landboforeningerne op i Modsætning til Husmandsforeningerne og sige, at de udtrykker Forskellen mellem det mindre og det store Landbrug. Det er ganske urigtigt, thi Landboforeningerne omfatter ikke særlig det store Landbrug. Det er et rent Mindretal af Landboforeningernes Medlemmer, som tilhører det store Landbrug, hvorimod Landboforeningerne tæller Hovedmassen af sine Medlemmer blandt det mindre og mindste Landbrugs Mænd, hvilket de mange Tusind Husmænd, der er Medlemmer af Landboforeningerne, viser. Det, som vort Ændringsforslag Nr. 3 tilsigter, er netop at skabe fuldstændig Frihed for Husmændene. Det ærede Medlem fra Præstø (E. Rasmussen) vilde have haft Ret i sine Bemærkninger, hvis vi havde formet vort Ændringsforslag saaledes, at ethvert Laaneandragende fra en Husmand skulde være anbefalet af Husmandsforeningerne og Landboforeningerne. Men vort Forslag gaar netop ud paa, at det skal være anbefalet af enten den stedlige Husmandsforening eller den stedlige Landboforening, det vil sige, Husmændene staar ganske frit med Hensyn til, hvem de vil henvende sig til. Hvis Landets Husmænd saa godt som alle følger sig bedre repræsenteret af den stedlige Husmandsforening end af den stedlige Landboforening, nuvel, saa bliver det den stedlige Husmandsforening, som kommer til at anbefale Andragendet, og den